

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tat-12 ta' Gunju, 2009

Appell Civili Numru. 4/2009

Christopher Falzon

vs

Noel Gauci

Il-Qorti,

Fil-11 ta' Frar, 2009, it-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumatur ippronunzja s-segweni sentenza fl-ismijiet premessi:-

“It-Tribunal

Wara li ha konjizzjoni tal-Avviz fl-ismijiet fuq premessi pprezentati fid-9 ta' Lulju 2008 fejn irrikorrenti talab danni ta' tmien mija u tlethax il-ewro u sbatax il-centezmu (€813.17) rapprezentanti prezz ta' 'shower' illi kien difettuz.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-intimat ipprezenta risposta ghal din it-talba u attenda ghas-seduta.

Illi wara li sema' x-xhieda tar-rikorrenti li huwa l-istess rikorrenti, u wara li sema' x-xhieda ta' l-intimat li huwa rapprezentant tad-ditta intimata, u wara li ha konjizzjoni tal-fatti kif ukoll tac-cirkostanzi kollha tal-kaz;

Ikkunsidra-s-segwenti:

Ir-rikorrenti ssottometta illi f'Jannar 2006 huwa xtara 'shower' b'sentejn garanzija. F'Gunju 2007 kellu 'corrosion' fil-'frame' tal-aluminium u f'Mejju 2008 inbidlet parti mill-'frame'.

Ir-rikorrenti ssottometta wkoll illi l-parti ta' isfel tal-'frame' ghadha ma nbidlitx, il-bieba (sliding) ghadha tinqala' minn mar-rail ta' isfel u d-dawl ma jahdimx.

L-intimat issottometta illi r-rikorrenti xtara 'shower' fina u kien gie avzat sabiex ma juza ebda tip ta' bleach fuqha.

L-intimat issottometta wkoll illi minkejja li huma biddlu parti mill-'frame' ghas-spejjez taghhom ma jarawx ghaliex ghandhom jibdlu kollox b'xejn meta l-hsara giet ikkagunata minn uzu hazin ta' dan ix-'shower'. Barra minn hekk ir-rikorrenti kien konxju tal-fatt illi l-aluminium ma huwiex kopert bil-garanzija u r-rikorrenti qabel ma dan u ffirmat ghalha.

It-Tribunal jinnota illi:-

Ir-rikorrenti xtara 'shower' fl-1 ta' Novembru 2005 minghand id-ditta intimata u dan kif jidher mill-Invoice No 000760. Din ix-'shower' kellu sentejn garanzija.

It-Tribunal jinnota illi apparti l-fatt li f'paragrafu 6 tal-garanzija hemm miktub illi l-aluminium ma huwiex kopert bil-garanzija u li r-rikorrenti ffirmaw illi:- ***“I, the client accept all the above conditions”***, ir-rikorrenti beda proceduri legali wara li skada t-terminu ta' sentejn tal-garanzija.

Ghal dawn il-motivi:

It-Tribunal wara li kkonsidra hawn fuq u wara li ra illi r-rikorrenti kien konxju li l-aluminium ma huwiex kopert bil-garanzija u li l-proceduri nbdew wara li skadiet il-garanzija, jichad it-talba tar-rikorrenti bl-ispejjez tal-kawza jigu sopportati ugwalment bejn il-partijiet.”

Ir-rikorrenti jikkontesta din is-sentenza bl-aggravji li gejjin:-

1. Is-sentenza fiha karenza ta' motivazzjoni;
2. It-Tribunal ma setax *mate propria* jissolleva l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni. F'kull kaz, gjaladarba l-intimat accetta li jibdel il-*parts* dan igib rinunzja ghal kwalsiasi preskrizzjoni;
3. It-Tribunal skarta dak li jipprovdi l-Artikolu 85 tal-Kapitolu 378 in meritu ghall-garanzija kummercjali;
4. It-Tribunal injora t-talba tieghu ghas-suspensjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza biex ikun jista' jipprezenta nota ta' sottomissjonijiet u jesebixxi rapport ta' l-Inginjier Emanuel Cassar;

Bi twegiba ghall-ewwel motiv ta' aggravju jibda biex jigi osservat b'mod generali illi l-motivazzjoni hi ta' essenza ta' kull sentenza li tinghata minn tribunal gudizzjarju jew kwazi-gudizzjarju, ankorke fil-kaz tat-Tribunal in ispecje dan mhux tenut jaghti motivi imtawlin [Artikolu 23 (2) (d)]. Naturalment, fil-kaz ta' gudizzju mit-Tribunal adit il-vizzju tal-motivazzjoni denuncjat bhala raguni ta' revoka tas-sentenza jew tan-nullita` taghha m'ghandux l-istess kontenut tal-vizzju analogu tas-sentenza moghtija minn qorti ordinarja. Tali vizzju, pero`, hu dejjem ravvizabbli

f'dik l-ipotesi fejn il-motivazzjoni tkun tonqos ghal kollox jew fejn il-motivazzjoni hi karenti sal-punt illi minnha mhux possibbli li tigi individwata r-*ratio* tad-decizjoni jew ikun maghruf l-*iter* tar-regonament konsegwit. Il-kaz li l-Qorti ghandha quddiemha mhux wiehed minn dawn, anke jekk ikollu jinghad ukoll illi l-ghazla tal-perkors argumentativ da parti tat-Tribunal mhux ghal kollox accettabli fuq il-pjan djalettiku u guridiku, kif hawn aktar l-isfel ser jigi dimostrar;

Issa fis-sentenza appellata t-Tribunal iffonda l-parti razzjonali taghha fuq zewg konsiderazzjonijiet, ossija li l-aluminium tax-*shower* ma kienx kopert bil-garanzija konvenzjonali sottoskritta mill-partijiet u li, f'kull kaz, irrikorrenti appellanti intavola l-azzjoni tieghu wara d-dekors tal-perijodu ta' sentejn stabbilit fl-istess garanzija;

In linea preliminari gie minn din il-Qorti ritenut f'appell minn sentenza pronunzjata mit-Tribunal ghal Talbiet Zghar illi l-garanzija konvenzjonali pattwita tikkostitwixxi mezz ta' tishih ghat-tutela tax-xerrej. "Dan fis-sens li hi in aggunta mal-garanzija dovuta *ex lege* mill-venditur (Artikolu 1378, Kodici Civili) ghad-difetti li ma jidhrux (Artikolu 1408, Kodici Civili) u ghar-responsabilita` tal-bejjiegh stabbilita mil-ligi minhabba mankanza tal-kwalita` mweghda (Artikolu 1390, Kodici Civili). Fi kliem iehor, dik il-garanzija akkordata ma hijjex b'eskluzjoni ta' dik stabbilita fl-Artikolu 1424, kif hekk seta' jsir bl-Artikolu 1426 ta' l-istess Kodici" ("**Dorianne Bartolo Vella -vs- Industrial Motors Limited**", 26 ta' Jannar, 2005). Inghad ferm sew qabel din mill-Qorti ta' l-Appell, sede Kummerjali, illi "biex ikun hemm limitazzjoni tal-garanzija legali, jehtieg li jkun hemm ftehim car li juri dik il-limitazzjoni li biha jkunu kuntenti z-zewg partijiet. Il-fatt li fuq id-dokument ikunu mnizzlin certi patti ta' garanzija, bhal fil-kaz prezenti, ma hux bizzejjed, wahdu, biex jeskludi l-garanziji aktar ampji li taghti l-ligi, ghax jehtieg li c-cirkustanzi tal-kaz ikunu juru li l-partijiet fil-fatt riedu u kienu kuntenti b'dik il-limitazzjoni tal-garanzija ghal dak biss li jkun espress fid-dokument b'eskluzjoni tal-garanzija legali, jew inkella li l-kondizzjonijiet tad-dokument ikunu

inkonciljabbli mal-garanzija legali” (“**Joseph Cefai -vs- Carmelo Petroni et nomine**”, 28 ta' Gunju, 1957);

B'aktar forza rafforzata dan li nghad isib konferma fid-dixxiplina kodicistika taht l-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur, affidanti lit-Tribunal specjali krejat bhala awtorita` gudizzjarja bil-kompitu li, ghall-ahjar harsien tal-konsumaturi, jezercita kontroll sostanzjali fuq il-kuntratt bejn kommercjant u konsumatur bil-ghan li jiddetermina sija li l-klawsoli tal-ftehim ma jkunux unilateralment predisposti mill-kummercjant jew talvolta vessatorji (ara Artikoli 44, 45, 46 u 81 ta' l-Att), sija li l-konsumatur ma jitlefx il-beneficcju ta' kull garanzija ohra in aggunta ma' dik konvenzjonali jew kummercjali (ara Artikolu 82, 83 u 85 ta' l-Att);

Premess dan, jinzel mill-Att imsemmi illi obbligu primarju tal-kummercjant hu dak li jikkunsinna lill-konsumatur oggett konformi mad-deskrizzjoni u l-ispecificazzjoni fil-kuntratt tal-bejgh u hekk adottat ghall-iskop li l-oggett kellu jservi [ara Artikolu 73 (1) tal-Kapitolu 378]. Hu mbaghad provdut in tema ta' preskrizzjoni illi l-kummercjant ghandu jkun responsabbli taht dan il-provvediment u dak l-iehor sussegwenti ghalih (Artikolu 74) meta l-konsumatur jinduna bin-nuqqas ta' konformita` fi zmien sentejn mill-kunsinna ta' l-oggett. Perijodu dan li skond l-Artikolu 78 jibqa' sospiz sakemm idumu ghaddejjin in-negozjati bejn il-partijiet bl-iskop ta' ftehim amikevoli;

L-atti juru li l-intimat ma ssollewa ebda terminu preskrittiv fid-difizi tieghu. Tqum ghalhekk il-kwestjoni jekk eccezzjoni f'dan is-sens setghetx titqajjem mit-Tribunal innifsu. L-Att partikolari ma jipprovi xejn in tema u, konsegwentement, il-Qorti jkollha tirrikorri ghall-principji tad-dritt kif stabbiliti fil-ligi komuni taht il-Kodici Civili. Huwa ben car mid-dispost ta' l-Artikolu 2111 ta' dan il-Kodici illi ebda qorti jew tribunal ma jista' *d'ufficio* jirrileva l-preskrizzjoni ta' azzjoni fejn din ma tkunx opposta. Fi kliem iehor, il-gudikant, hu min hu, ma jistax ifittex minn

rajh il-fatti kostitutivi ta' l-eccezzjoni rizervata mill-ligi lill-parti, u, lanqas ukoll, ma jista' jassumi *d'ufficio* tali fatt fid-decizzjoni tieghu bl-iskop li jiddikjara estint id-dritt ta' l-azzjoni u meta, bhal f'dan il-kaz, ma jkunx hemm deduzzjoni specifika mill-parti mharrka f'dan is-sens. Jikkonsegwi illi l-konsiderazzjoni maghmula mit-Tribunal f'dan il-kuntest hi wahda guridikament inammissibbli. Dan ukoll ghaliex, f'akkoppjament mar-riljievi hawn maghmula, jirrizulta li f'dan il-kaz jezisti l-fatt impeditiv ghall-estinzjoni ta' l-azzjoni in konsegwenza ghar-rinunzja ta' l-intimat li *ex admissis* ikkonfessa fir-risposta tieghu quddiem it-Tribunal illi huwa kien cempel lill-appellanti biex jibdillu l-*parts* u li dan ma sarx minhabba l-atteggjament aggressiv tar-rikorrenti. Minn imkien ma jinghad illi offerta bhal din saret limitatament bhala espressjoni ta' transazzjoni u dan allura ma kellux jigi hekk assunt. Jibqa' l-fatt illi dik l-offerta, meta saret, ghandha titqies inkompatibbli mal-volonta` li javvalora ruhu minn kawza estintiva tad-dritt ta' l-appellanti, ankorke setghet tqajmet l-eccezzjoni li, kif manifest, mhux il-kaz hawnhekk;

Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet kollha ta' indoli legali, din il-Qorti ma ssibx raguni fuq il-bazi tal-valutazzjoni tal-fatti – dritt dan rizervat ukoll lil din il-Qorti bl-Artikolu 22 (2) tal-Kapitolu 378, attiz it-twarrib tas-sentenza appellata – senjatament, ukoll in-nuqqas tas-sostenn tad-difiza ta' l-adoperu mill-appellanti ta' sustanzi kemikali, il-ghaliex m'ghandhiex tghaddi biex takkolji d-domandi ta' l-appellanti una volta wkoll ma jidherx li huwa fattwalment kkontestat l-ezistenza tal-vizzju fl-oggett komprat. Wisq ragonevolment, u b'rikjam ghall-Artikoli 74 u 75 ta' l-Att, li jkun rimpjazzat mill-intimat il-*frame* ta' l-aluminium u li jsir kif ukoll mitlub, id-debita tiswija tal-bieba u tal-*lights* gewwa l-*cubicle shower*.

Ghal motivi kollha suesposti din il-Qorti qed tilqa' l-appell, tirrevoka ghal kollox is-sentenza appellata, u tikkundanna lill-intimat appellat jirrimpjazza l-*frame* ta' l-aluminium gewwa x-*shower* u li jaghmel ir-riparazzjonijiet okkorrenti

Kopja Informali ta' Sentenza

kif hawn fuq indikat. L-ispejjez relattivi jibqghu
sopportabbli mill-appellat.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----